

Tuhkan tuotanto- ja käyttöpotentialiaali – tiedot Biomassa-atlakseen

Tuhkan tilastointi on Suomessa järjestetty siten, että kaikki ympäristöluvan tarvitsevat tuhkan tuottajat ilmoittavat Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään valvonta ja kuormitustietojärjestelmään (Vahti) tiedot tuottamansa tuhkan määrästä ja laadusta. Aineistoja käytetään pääasiassa ELY-keskusten lupakäsittelyssä ja valvonnassa sekä ympäristökuormituksen tarkastelussa.

Vahti-järjestelmän tietoja tuhkan määrästä olisi järkevää hyödyntää myös tuhkan hyötykäytön edistämiseen. Pitkään on myös pohdittu, että olisi tarkoituksenmukaista luoda kansallisen tason paikkatietoon perustuva "tuhka-rekisteri", joka pitäisi sisällään ainakin vuotuiset tuhkamäärät ja mihin käyttöön eri tuhkalaadut sopisivat. Tästä rekisteristä voisi ajanoloon syntyä tuhkan tuottajien ja tuhkan käyttäjien yhteinen foorumi, jossa tuottajat voisivat tarjota tuhkaa toimijoiden käyttöön. Toivottavaa myös olisi, että mahdollisimman moni metsälannoitusurakoitsija, metsätien suunnittelija, tienrakennuksen koneyrittäjä ja paikallinen murskeyrittäjä löytäisi tämän "tuhkan kauppapaikan" ja hyödyntäisi sen avulla häntä lähinnä olevan tuhkan saatavuustietoa. Näin voitaisiin parhaiten edistää tuhkan hyötykäyttöä paikallisella tasolla.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Hankkeen tavoitteena on parantaa ja yhtenäistää kokonaiskuvaa tuhkan tuotantomäärästä ja käyttömahdollisuuksista valtakunnan tasolla. Kaikki tuhkan määrää koskeva tieto ei tilastoidu Vahti-tietokantaan. Tieto tuhkan

kertymästä on siten epävarma. Tuhkan käyttöä halutaan kuitenkin edistää esimerkiksi metsälannoituksessa ja maarakentamisessa. Muun muassa valmisteilla oleva MARA-asetus väljentää tuhkan käyttövalikoimaa. Metsätienrakentaminen tulee MARA-asetukseen uutena hyödyntämismahdollisuutena ja hankkeen tuloksilla parannetaan tuhkan alueellista hyötykäyttömahdollisuutta. Tuhkan käyttöpotentiaalia ei metsäteiden osalta ole aiemmin selvitetty. Tällä hetkellä eri tahot keräävät tietoa tuhkan tuotantomääristä vaihtelevasti.

Hankkeella tehtävän valtakunnallisen kyselyn tuloksena saadaan selville toimijoiden potentiaalinen kiinnostus tuhkan käyttöön metsälannoitukseen ja metsätienrakentamiseen. Kyselyllä selvitetään myös tuhkaa koskevan Vahti-tietokannan luotettavuutta. Tavoitteena on, että vuonna 2017 lanseerattavaan Biomassa-Atlakseen saadaan Vahti-tietokannan tietojen perusteella paikkatietona hyödynnettävä tieto vuosittain syntyvän tuhkan määrästä. Esimerkiksi metsätien suunnittelija voi tarkistaa toimialueellaan syntyvän tuhkan määrän sovelluksesta. Samoin metsätienrakennusurakoitsijat ja murskeyrittäjät voivat hyödyntää tietoa tuhkan paikallisesta saatavuudesta Biomassa-Atlaksen kautta. Hanke yhtenäistää tietämystä tuhkan tuotantomääristä ja käyttömahdollisuuksista. Hyötynä on myös tiedon päivitettävyyys.

Lisätiedot

MMT, dosentti Samuli Joensuu, Tapio Oy, Maistraatinportti 4, 00240 Helsinki, samuli.joensuu@tapio.fi, 040 5341 043

Metsätietoasiantuntija Ari Kotiharju, Tapio Oy, Maistraatinportti 4, 00240 Helsinki, ari.kotiharju@tapio.fi, +358 40 741 5238